

**REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD GAREŠNICA**

Upravni odjel za financije

**UPUTE ZA IZRADU PRIJEDLOGA PRORAČUNA I
FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKIH KORISNIKA**

GRADA GAREŠNICA

ZA RAZDOBLJE 2018. – 2020.

Garešnica, 04. rujna 2017.

U V O D

Sukladno članku 27. Zakona o proračunu (Narodne novine, broj 87/08, 136/12 i 15/15) potrebno je donijeti Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne samouprave koje se dostavljaju proračunskim i izvanproračunskim korisnicima jedinica lokalne i područne samouprave kojima se određuje da sastavni dio proračuna čine i financijski planovi korisnika koji moraju biti sastavljeni na isti način i sa istim sastavnim elementima kao i proračun.

Ministarstvo financija sastavilo je Uputu za izradu proračuna jedinica lokalne i područne samouprave za razdoblje 2018. -2020. godine na temelju Smjernica ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2018. – 2020. koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila na svojoj 50. sjednici.

Metodologija za izradu prijedloga financijskog plana, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba Zakona, ponajprije Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine broj 26/10, 120/13) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, broj 124/14, 115/15 i 87/16).

Važnost procesa planiranja prepoznata je i u kontekstu davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti temeljem Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine, broj 139/10 i 19/14) i Uredbi o sastavljanju i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, broj 78/11, 106/12, 130/13 i 19/15).

Čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovoran je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna odnosno financijskog plana i za svrhovitost, učinkovitost i za ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima proračuna odnosno financijskog plana.

Upute sadrže:

1. Temeljna ekonomska ishodišta i pretpostavke za izradu prijedloga proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. – 2020. godine,
2. Opis planiranih politika Grada Garešnica,
3. Procjenu prihoda i rashoda te primitaka i izdataka Proračuna Grada Garešnica u slijedeće tri godine,
4. Visina financijskog plana po proračunskim korisnicima,
5. Metodologija izrade prijedloga financijskog plana proračunskih korisnika JLP(R)S,
6. Plan razvojnih programa
7. Planiranje rashoda proračunskih korisnika u sklopu decentraliziranih funkcija
8. Terminski plan za izradu proračuna i prijedloga financijskih planova korisnika proračuna

1. TEMELJNA EKONOMSKA ISHODIŠTA I PRETPOSTAVKE ZA IZRADU PRIJEDLOGA PRORAČUNA JLP(R)S ZA RAZDOBLJE 2018. – 2020. GODINE

Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2018. – 2020. koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila na svojoj 50. sjednici održanoj 27. srpnja 2017. izrađene su na temelju strateških planova, Nacionalnog programa reformi 2017. i Programa konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2020. te posebnih preporuka Vijeća EU za Republiku Hrvatsku.

Osnovni makroekonomski pokazatelji:

Tablica 1: Makroekonomski okvir u razdoblju 2016. – 2020.

	2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
BDP - tekuće cijene, mil. HRK	345.166	359.894	374.580	388.912	403.862
BDP - realni rast (%)	3,0	3,2	2,8	2,6	2,5
Potrošnja kućanstava	3,3	3,2	2,5	2,4	2,4
Državna potrošnja	1,3	1,5	1,8	1,0	1,0
Bruto investicije u fiksni kapital	5,1	6,0	6,1	5,7	5,7
Izvoz roba i usluga	5,7	6,7	5,2	4,9	4,8
Uvoz roba i usluga	5,8	7,4	6,2	5,6	5,5
Doprinosi rastu BDP-a					
Potrošnja kućanstava	1,9	1,8	1,5	1,4	1,4
Državna potrošnja	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Bruto investicije u fiksni kapital	1,0	1,2	1,2	1,2	1,2
Promjena zaliha	-0,3	0,0	0,1	0,0	0,0
Izvoz roba i usluga	2,8	3,3	2,7	2,6	2,6
Uvoz roba i usluga	-2,7	-3,5	-3,1	-2,9	-2,9
Doprinosi rastu BDP-a					
Domaća potražnja	3,2	3,3	3,0	2,8	2,8
Promjena zaliha	-0,3	0,0	0,1	0,0	0,0
Neto izvoz	0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2
Konačna potražnja, realni rast (%)	3,9	4,5	3,9	3,6	3,5
Rast deflatora BDP-a (%)	-0,1	1,0	1,2	1,2	1,3
Rast indeksa potrošačkih cijena (%)	-1,1	1,2	1,1	1,3	1,4
Rast zaposlenosti* (%)	0,6	1,1	1,5	1,5	1,3
Stopa nezaposlenosti, anketna (%)	13,1	11,6	10,2	9,3	8,9

* Definicija nacionalnih računa, domaći koncept.

Izvor: DZS, Ministarstvo financija

Navedene makroekonomske projekcije izrađene su temeljem svih objavljenih pokazatelja i dostupnih informacija do sredine srpnja.

U domaćem gospodarstvu u srednjoročnom razdoblju nastavit će se oporavak ekonomske aktivnosti. Tako se u 2017. godini očekuje realni rast BDP-a od 3,2% koji će se potom postupno usporavati na 2,8% u 2018., 2,6% u 2019. te 2,5% u 2020. godini. Kroz čitavo projekcijsko razdoblje gospodarski rast će se temeljiti isključivo na doprinosu domaće potražnje. Doprinos neto inozemne potražnje u promatranom razdoblju bit će tek blago negativan, a doprinos kategorije zaliha neutralan.

2. OPIS PLANIRANIH POLITIKA GRADA GAREŠNICA

Osnovni strateški ciljevi u provođenju politika Grada Garešnica, čije je ostvarivanje u funkciji razvoja cjelokupnog područja kao i porasta životnog standarda građana su:

1. Održivi gospodarski razvoj i poticanje zapošljavanja
2. Trajno poticanje malog i srednjeg poduzetništva i razvoj gospodarskih zona,
3. Konsolidacija proračuna i smanjenje proračunskog manjka prenesenog iz prethodnog razdoblja,
4. Briga o zdravlju, obrazovanju i socijalnoj sigurnosti građana,
5. Promoviranje i poticanje kulture, tehničke kulture, sporta, vatrogastva i drugih društvenih aktivnosti,
6. Porast životnog standarda kroz daljnji razvoj komunalne i prometne infrastrukture,
7. Prostorno planski razvoj, zaštita okoliša i kulturnih dobara,
8. Uspostava sustava odgovornog, učinkovitog i transparentnog upravljanja proračunskim sredstvima sukladno Zakonu o fiskalnoj odgovornosti.

U cilju ostvarivanja strateških ciljeva u 2017. godini prijavili smo projekte koji se (su)financiraju iz europskih fondova i programa ministarstava RH, a u tijeku su i provedbe odobrenih projekta.

3. PROCJENA PRIHODA I RASHODA TE PRIMITAKA I IZDATAKA PRORAČUNA GRADA GAREŠNICA U SLIJEDEĆE TRI GODINE

Najvažniji prihod Grada Garešnica je prihod od poreza i prireza na dohodak koji za razdoblje od 1-6.2017. godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine bilježe povećanje od 9%.

U tijeku je donošenje novog Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji će stupiti na snagu 1.1.2018. godine. Istim zakonom nastoji se na jednostavniji i pravedniji način definirati sustav raspodjele prihoda od poreza na dohodak, sustav fiskalnog izravnavanja kao i financiranja decentraliziranih funkcija te definirati sustav koji će svim jedinicama osigurati potencijal za pružanje usporedive razine javnih usluga.

Jedna od ključnih izmjena koju donosi predloženi model o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je prepuštanje cjelokupnog prihoda od poreza na dohodak jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Tablica 2. Nova raspodjela prihoda od poreza na dohodak

Raspodjela prihoda od poreza na dohodak	Udio
Općine, odnosno gradovi	60%
Županije	17%
Financiranje decentraliziranih funkcija	6%
Fiskalno izravnanje	17%
Ukupno	100%

Konačan fiskalni učinak predloženog zakona razlikovat će se među pojedinim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, te isti učinak na kretanje prihoda Grada Garešnice od poreza na dohodak moći će se procijeniti tek donošenjem istog Zakona.

4. VISINA FINACIJSKOG PLANA PO PRORAČUNSKIM KORISNICIMA

Sukladno članku 27. st. 3. t. 4. Zakona o proračunu visina financijskog plana po razdjelima organizacijske klasifikacije obuhvaća:

A. visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa, i

B. visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti.

Navedeno podrazumjeva da su proračunski korisnici dužni Gradu Garešnica dostaviti projekciju za 2017. – 2019. U tabelarnom prikazu s odvojenim stupcima na način da stupac A prikazuje visinu sredstva potrebnih za provedbu postojećih programa, stupac B visinu sredstva potrebnih za uvođenje novih programa, dok će stupac C prikazivati ukupan financijski plan dakle zbroj prvih dviju stupaca.

Ovim uputama daju se limiti kojima se limitiraju isključivo sredstva koja se ostvaruju iz proračuna Grada Garešnica. Vlastiti i namjenski izvori financiranja svakog pojedinog proračunskog korisnika nisu navedeni.

Prijedlog visine financijskog plana za proračunske korisnike

Razdjel	Glava	Naziv	Plan 2017.	Projekcija 2018.		Projekcija 2019. i 2020.	
				Limit A	Limit B	Limit A	Limit B
001	01	Gradsko vijeće	909.500,00	200.000,00	300.000,00	250.000,00	300.000,00
001	02	Ured gradonačelnika	705.400,00	700.000,00	800.000,00	700.000,00	800.000,00
002	01	Upravni odjel za gospodarstvo i opće poslove	37.725.000,00	30.000.000,00	38.000.000,00	30.000.000,00	38.000.000,00
002	02	Javna vatrogasna postrojba	2.590.000,00	2.600.000,00	2.700.000,00	2.600.000,00	2.700.000,00
002	03	Dječji vrtić "Maslačak" Garešnica	3.315.000,00	3.300.000,00	3.600.000,00	3.300.000,00	3.600.000,00
002	04	Hrv. knjižnica i čitaonica "Đuro Sudeta" Garešnica	473.000,00	450.000,00	600.000,00	450.000,00	600.000,00
003	01	Upravni odjel za financije	557.700,00	560.000,00	1.200.000,00	560.000,00	700.000,00

5. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (upravni odjeli i korisnici za koje su oni nadležni) obvezni su izradivati financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu i pridržavati se ovih Uputa.

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave svoje financijske planove dostavljaju jedinici čiji su korisnici, odnosno nadležnom upravnom tijelu.

Svaka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je, temeljem ovih Uputa, izraditi i dostaviti korisnicima iz svoje nadležnosti upute o načinu i rokovima izrade i dostave financijskih planova.

Proračunski korisnik u financijskom planu treba iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili podmirivanje dijela rashoda korisnika direktno s računa proračuna.

Prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. - 2020. u skladu sa člankom 29. Zakona o proračunu sadrži:

- procjene prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2018. - 2020.,
- plan rashoda i izdataka za razdoblje 2018. - 2020., razvrstane prema proračunskim klasifikacijama,
- obrazloženje prijedloga financijskog plana,
- plan razvojnih programa (donose upravni odjeli Grada Garešnica).

Financijski plan korisnika treba biti uravnotežen. Izuzev prihoda i rashoda (korisnici najčešće nemaju primitaka i izdataka) potrebno je u plan uključiti i predviđeni manjak, odnosno višak prihoda, te i s navedenim bilančnim kategorijama postići uravnoteženje. Ovim se Uputama daje model izrade financijskog plana s uključenim manjkom, odnosno viškom prihoda.

Tablica: Isječak iz prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA (proračunski korisnik) ZA 2018. I PROJEKCIJA PLANA ZA 2019. I 2020. GODINU

OPĆI DIO

	Prijedlog plana za 2018.	Projekcija plana za 2019.	Projekcija plana za 2020.
PRIHODI UKUPNO			
PRIHODI POSLOVANJA			
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE			
RASHODI UKUPNO			
RASHODI POSLOVANJA			
RASHODI ZA NEFINANCIJSKU IMOVINU			
RAZLIKA – VIŠAK / MANJAK			

	Prijedlog plana za 2018.	Projekcija plana za 2019.	Projekcija plana za 2020.
VIŠAK / MANJAK IZ PRETHODNE GODINE			

	Prijedlog plana za 2018.	Projekcija plana za 2019.	Projekcija plana za 2020.
PRIMICI OD FINANIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA			
IZDACI ZA FINANIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA			
NETO FINANCIRANJA			
VIŠAK / MANJAK + NETO FINANCIRANJE			

Model financijskog plana proračunskog korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dan je u prilogu ovih Uputa. Sastoji se od Općeg dijela, Plana prihoda i Plana rashoda i izdataka.

Procjena prihoda i primitaka

Proračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prihode i primitke za 2018. godinu planira na razini podskupine (treća razina računskog plana), a za 2019. i 2020. na razini skupine (druga razina računskog plana). Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski korisnici koriste izvore financiranja definirane Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama.

Proračunski korisnici obvezni su izraditi procjenu prihoda i primitaka za razdoblje 2018. – 2020. po izvorima financiranja. Izvori financiranja predstavljaju skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene. Osnovni izvori financiranja jesu:

1. Opći prihodi i primici
2. Vlastiti prihodi
3. Prihodi za posebne namjene
4. Pomoći
5. Donacije
6. Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja i
7. Namjenski primici.

1. Izvor financiranja opći prihodi i primici proračun uključuje prihode od poreza, prihode od financijske imovine, prihode od nefinancijske imovine, prihode od administrativnih (upravnih) pristojbi i prihode od kazni.

Izvor financiranja – opći prihodi i primici proračunski korisnik uključuje prihode koje ostvari iz nadležnog proračuna, a koje planira u okviru podskupine 671 Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika.

2. Izvor financiranja vlastiti prihodi čine prihodi koje korisnik ostvari obavljanjem poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima, a koje mogu obavljati i drugi pravni subjekti izvan općeg proračuna (iznajmljivanje prostora, obavljanje ugostiteljskih usluga i sl.).

Vlastiti prihodi iskazuju se u okviru podskupine 661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga.

3. Izvor financiranja prihodi za posebne namjene čine prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima i propisima.

Primjeri takvih prihoda jesu: komunalna naknada, spomenička renta, vodni doprinos, doprinos za šume i ostali.

4. Izvor financiranja pomoći čine prihodi ostvareni od inozemnih vlada, od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, prihodi iz drugih/nenadležnih proračuna, od izvanproračunskih korisnika, iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava.

5. Izvor financiranja donacije čine prihodi ostvareni od fizičkih osoba, neprofitnih organizacija, trgovačkih društava i od ostalih subjekata izvan općeg proračuna. Proračunski korisnici ne mogu planirati donacije (skupina 663) od drugih proračuna i proračunskih korisnika.

6. Izvor financiranja prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja čine prihodi ostvareni prodajom ili zamjenom nefinancijske imovine i od naknade štete s osnove osiguranja, a mogu se koristiti za kapitalne rashode, za ulaganja u dionice i udjele trgovačkih društava te za otplate glavnice temeljem dugoročnog zaduživanja.

Kapitalni rashodi jesu: rashodi za nabavu nefinancijske imovine, rashodi za održavanje nefinancijske imovine, kapitalne pomoći koje se daju trgovačkim društvima u kojima država, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje za nabavu nefinancijske imovine i dodatna ulaganja u nefinancijsku imovinu.

7. Izvor financiranja namjenski primici čine primici od financijske imovine i zaduživanja, čija je namjena utvrđena posebnim ugovorima i/ili propisima.

Prijedlog plana rashoda i izdataka

Proračunski korisnici u sklopu funkcija koje se decentraliziraju kod planiranja rashoda koji se financiraju prema minimalnim standardima dužni su primjenjivati financijske pokazatelje dane u ovim Uputama.

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni su izraditi prijedlog plana rashoda i izdataka za razdoblje 2018. - 2020. razvrstane prema proračunskim klasifikacijama u skladu s Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Proračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave rashode i izdatke za 2018. godinu planira na razini podskupine (treća razina računskog plana), a za 2019. i 2020. na razini skupine (druga razina računskog plana).

Upravna vijeća, školski odbori i ostala upravljačka tijela proračunskih korisnika jedinica (javne vatrogasne postrojbe, vrtići, knjižnice...) obvezni su usvojiti financijski plan do kraja godine, kako bi se od 1. siječnja 2018. mogle preuzimati i izvršavati nove obveze.

Temeljem zahtjeva nadležne lokalne jedinice proračunski korisnik može izrađivati i prijedlog financijskog plana na razini odjeljka (četvrta razina računskog plana), međutim upravno vijeće ili drugo upravljačko tijelo obvezno je usvojiti financijski plan korisnika, a predstavničko tijelo proračun za 2018. godinu na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije za 2019. i 2020. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana).

Upravna tijela nadležna za proračunske korisnike obvezna su planirati rashode za zaposlene i materijalne rashode svojih korisnika proračuna u okviru skupine racuna 31 i 32, a ne na računima podskupine 363 (pomoći unutar općeg proračuna), niti u okviru podskupine 381 (tekuće donacije) i podskupine 382 (kapitalne donacije). Na ovim podskupinama planiraju se rashodi za financiranje drugih subjekta (neprofitne organizacije, trgovačka društva, fizičke osobe) koje proračun financira na dobrovoljnoj bazi, sukladno svojim financijskim mogućnostima. Također, račun odjeljka 367 (prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti) ne koristi se u procesu planiranja.

Obrazloženje financijskog plana

Obrazloženje financijskog plana proračunskog korisnika je podloga za analiziranje rezultata (učinaka) i oblikovanje budućih ciljeva, usmjeravanje djelovanja proračunskog korisnika te osnova za utvrđivanje odgovornosti.

U skladu s člankom 30. Zakona o proračunu proračunski korisnici su dužni uz prijedlog financijskog plana izraditi i dostaviti obrazloženje prijedloga financijskog plana.

Uvođenjem srednjoročnog fiskalnog okvira i programskog planiranja u skladu s najboljom europskom praksom naglasak se stavlja na rezultate koji se postižu provedbom programa, aktivnosti i projekata, umjesto na vrstu i visinu troškova. Time se zahtijeva preuzimanje odgovornosti za rezultate provedbe programa (i aktivnosti i projekata) od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika.

Upravo stoga obrazloženje postaje sve značajniji dio samog financijskog plana na što ukazuje i pitanje iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti: „Obrazloženje financijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna i proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika, obrazložene programe, zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi, usklađene ciljeve, strategiju i programe s dokumentima dugoročnog razvoja, ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provodenje programa, izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti proračunskog korisnika u prethodnoj godini te ostala obrazloženja i dokumentaciju.“

Obrazloženje prijedloga financijskog plana sadrži:

- sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika,
- obrazložene programe,
- zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi,
- usklađene ciljeve, strategiju i programe s dokumentima dugoročnog razvoja,
- ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provodenje programa,

- izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti proračunskog korisnika u prethodnoj godini,
- ostala obrazloženja i dokumentaciju.

Budući da se financijski plan, odnosno proračun čiji se posebni dio sastoji od financijskih planova proračunskih korisnika, usvaja za trogodišnje razdoblje važno je kroz obrazloženje postići da proračunski dokumenti pažljivo objašnjavaju, od godine do godine, kako su procjene proračunskih stavki i višegodišnje procjene povezane s višegodišnjim procjenama iz prethodne godine.

Dakle, odstupanja od onoga što je prethodne godine projicirano za 2019. i 2020., odnosno što je već usvojeno prethodne godine, ali na manje razrađenoj razini, potrebno je u ovome dijelu obrazložiti navodeći zbog čega dolazi do razlika u odnosu na projekcije usvojene prethodne godine.

Program je skup neovisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkoga cilja. Proračun po programima usredotočen je na rezultate svakog programa jer omogućava praćenje rashoda i izdataka vezanih uz provedbu programa. Proračun po programima prezentira javnosti, predstavničkim i izvršnim tijelima ciljeve i proračunska sredstva osigurana za provedbu zadanih ciljeva te rezultate provedbe planiranih programa.

Mjerenje rezultata programa osigurava jasniju i učinkovitiju dodjelu sredstava. Prilikom izrade obrazloženja naglasak je potrebno staviti na ciljeve koji se programima namjeravaju postići i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva.

Obrazloženje cilja nekog programa mora odgovoriti na sljedeća pitanja:

- što se ovim programom želi postići,
- kako se nastoji realizirati program i
- tko je korisnik ili primatelj usluge.

U opisu programa i njihovih ciljeva važno je istaknuti uštede do kojih će dovesti realizacija utvrđenih ciljeva, a moguće je dodati i objašnjenje posljedica koje bi nastale u slučaju neprovedbe ovoga programa ili neprovedbe u predloženom obuhvatu ili predviđenom razdoblju.

U okviru procjene potrebnih sredstava potrebno je navesti ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa, odnosno aktivnosti/projekata.

Dakle, kako bi se pratilo ostvarenje ciljeva programa za trogodišnje razdoblje potrebno je definirati pokazatelje uspješnosti. Pokazatelji uspješnosti predstavljaju podlogu za mjerenje učinkovitosti provedbe programa. Dobri pokazatelji trebaju biti:

specifični – da zaista mjere ono što treba mjeriti,

mjerljivi – u pogledu kvalitete i/ili količine,

dostupni – u okviru prihvatljivih troškova,

relevantni – u odnosu na definirani cilj i

vremenski određeni – da se definirani ciljevi izvrše u zadanom vremenskom roku.

Glavna karakteristika pokazatelja uspješnosti je mjerljivost stoga ih je potrebno brojčano iskazati ili jasno i nedvosmisleno izraziti. Isti će omogućiti praćenje i izvještavanje o napretku i ostvarenju zadanih programa.

U obrazloženju financijskog plana koriste se dvije vrste pokazatelja: pokazatelj učinka (outcome) i pokazatelj rezultata (output). Pokazatelj učinka treba dati informaciju o učinkovitosti, dugoročnim rezultatima te društvenim promjenama koje se postižu ostvarenjem cilja. Jedan od takvih pokazatelja je primjerice postizanje višeg stupnja pismenosti. Ovakve pokazatelje je teže utvrditi zato se za početak preporuča utvrđivanje pokazatelja rezultata. Ovi pokazatelji odnose se na proizvedena dobra i usluge unutar aktivnosti/projekta i orijentirani su prema konkretnom rezultatu.

6. PLAN RAZVOJNIH PROGRAMA

Planovi razvojnih programa predstavljaju strateško-planski dokument jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave stvarajući dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenata jedinice sa proračunskim planiranjem.

Planovi razvojnih programa važni su i u kontekstu priprema jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za korištenje sredstava iz fondova Europske unije, zato što programi i projekti koji se planiraju financirati iz navedenih fondova moraju imati vezu sa strateškim ciljevima i prioritetima JLP(R)S, a koji opet moraju biti u suglasju s nacionalnim strateškim ciljevima i prioritetima.

Plan razvojnih programa trebao bi se sastojati od:

1. ciljeva razvoja,
2. mjera,
3. veze sa programskom klasifikacijom,
4. veze sa proračunom,
5. pokazatelja rezultata,
6. veze sa organizacijskom klasifikacijom.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuje ciljeve razvoja i mjere pomoću kojih će se ti ciljevi ostvariti. Ciljevi razvoja predstavljaju jasan smjer kretanja i djelovanja jedinice u budućem vremenskom razdoblju. Mjere obuhvaćaju niz specifičnih aktivnosti, čija je provedba usmjerena postizanju određenog cilja razvoja, a njihov redoslijed ukazuje na prioritete razvoja jedinice i prioritete pri alokaciji resursa u sljedećem trogodišnjem razdoblju.

Primjer plana razvojnih programa:

7. PLANIRANJE RASHODA PRORAČUNSKIH KORISNIKA U SKLOPU DECENTRALIZIRANIH FUNKCIJA

Ukupan iznos sredstava potrebnih za osiguranje minimalnih financijskih standarda (bilančnih prava) u 2018.godini se planiraju uvećana za najviše 4% u odnosu na prethodnu 2017. godinu.

Sredstva pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, kao i 2017. godine, bit će osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu tijela (ministarstva i druga tijela državne uprave) nadežnog za određenu decentraliziranu funkciju. Radi se o sredstvima namijenjenima jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje iz namjenskog udjela poreza na dohodak ostvare manje sredstava nego im je potrebno za dostizanje minimalnih financijskih standarda te imaju pravo na pomoć izravnjanja.

Izvanproračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Izvanproračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mora pripremiti prijedlog financijskog plana na osnovi uputa koje dostavlja nadležna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sukladno odredbama Zakona o proračunu na koje ukazuje i pitanje iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti: „Financijski plan izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži prihode i primitke iskazane po vrstama, rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje, razvrstane prema proračunskim klasifikacijama i obrazloženje prijedloga financijskog plana.“

Prijedlog financijskog plana izvanproračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja nadležnom upravnom tijelu u rokovima koje utvrdi nadležna jedinica u svojim uputama o načinu i rokovima izrade i dostave financijskih planova.

U skladu sa Zakonom o proračunu predstavničko tijelo daje suglasnost na prijedlog financijskog plana zajedno s donošenjem proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

8. TERMINSKI PLAN ZA IZRADU PRORAČUNA I PRIJEDLOGA FINACIJSKIH PLANOVA KORISNIKA PRORAČUNA

Red. br.	Izvršitelj	Zadatak	Rok
1.	Upravni odjel za financije	Sastavlja Upute za izradu proračuna Grada Garešnica za razdoblje 2018. – 2020. i dostavlja Gradonačelniku	05.9.2017.
2.	Upravni odjel za financije	- dostavlja Upute za izradu proračuna Upravnom odjelu za gospodarstvo i opće poslove - dostavlja Uputu za izradu proračuna proračunskim korisnicima: Javnoj vatrogasnoj postrojbi, Dječijem vrtiću "Maslačak" Garešnica, Knjižnici i čitaonici	12.9.2017.

		„Đuro Sudeta” Garešnica, mjesnim odborima, Vijeću srpske nacionalne manjine - objava Uputa na internetskim stranicama Grada Garešnica	
3.	Proračunski korisnici	Gradu Garešnica, odnosno Upravnom odjelu za financije dostavljaju ovjerene prijedloge financijskih planova za 2018.godinu s obrazloženjem i projekcije za 2019. i 2020. godinu.	15.9.2017.
4.	Upravni odjeli	Dostavljaju Upravnom odjelu za financije prijedlog financijskih planova kojim će definirati programe, projekte i aktivnosti sastavljene temeljem vlastitih saznanja i usaglašenih potreba i u okviru svoje nadležnosti	15.9.2017.
5.	Upravni odjel za financije	Sukladno članku 37. stavak 2. Zakona o proračunu izrađuje nacrt proračuna za 2018. i projekciju za slijedeće dvije godine, te ih dostavlja Gradonačelniku	15.10.2017.
6.	Gradonačelnik	Utvrđuje prijedlog proračuna i projekcija, te ih dostavlja Odboru za proračun na razmatranje i Gradskom vijeću na donošenje (sukladno čl. 37. st.4. Zakona o proračunu) -objava prijedloga proračuna i projekcija na internetskim stranicama Grada Garešnica (sukladno Uputama Ministarstva financija)	do 15.11.2017.
7.	Gradsko vijeće	Donosi proračun za 2018. i projekciju za 2019. i 2020., Plan nabave i Odluku o izvršenju proračuna za 2018. godinu	do kraja 2017. godine
8.	Upravni odjel za gospodarstvo i opće poslove	Objava donesenih dokumenata u Službenom glasniku Grada Garešnica	do kraja 2017. godine
9.	Upravni odjel za financije	Sastavlja Vodič za građane i objavljuje ga na službenim internetskim stranicama Grada Garešnica	do kraja 2017. godine

Upravni odjeli i korisnici proračuna Grada Garešnica mogu tekst ovih uputa naći i koristiti s službenih internetskih stranica Grada Garešnica www.garesnica.hr (Gradski proračun) gdje se nalaze:

- Upute za izradu prijedloga proračuna i financijskog plana proračunskog korisnika za razdoblje 2018. – 2020.
- Prilog: Model prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika
Financijski plan - naslov

Na mrežnim stranicama Ministarstva financija www.mfin.hr (Proračun/Lokalni proračuni) nalaze se:

- Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. – 2020.,
- Prilog: Model prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika
Financijski plan - naslov